

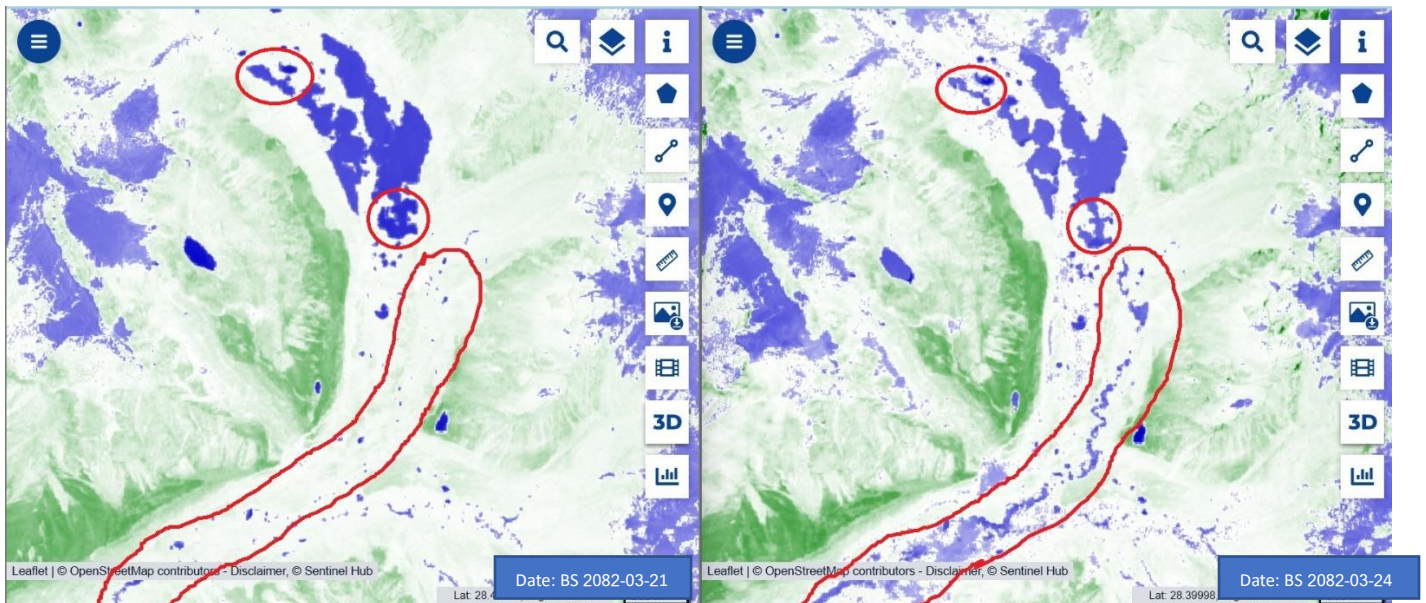
नेपाल सरकार
उर्जा जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
बाढी पूर्वानुमान महाशाखा

मिति २०८२ असार २४ गतेको भोटेकोशी बाढी अपडेट

प्रकाशित मिति २०८२-०३-२६ ११:०० बजे

मिति २०८२-०३-२४ गते बिहान रसुवाको भोटेकोशी नदीमा आएको बाढीको सम्बन्धमा सोही दिन दिनको १० बजे प्रकाशित प्रारम्भिक अध्ययन प्रतिवेदन पश्चात बाढीको सम्भावित कारणका सम्बन्धमा हाल सम्मको अध्ययन अनुसार निम्न बमोजिम देखिएको व्यहोरा अवगत गर्दछौं।

१) तल चित्र १ (क) मा मिति २०८२-०३-२१ मा लिइएको र चित्र १ (ख) मा मिति २०८२-०३-२४ दिनको १०:४५ मा लिइएको Sentinel-2 तस्विरबाट निकालिएको Normalized Difference Water Index (NDWI) तस्विर देखाइएको छ। चित्रमा देखाइएको स्थान रसुवागढी स्थित नेपाल-चीन सीमाबाट करीब ३६ किलोमिटर माथि (अक्षांश: २८.४०४३, देशान्तर: ८५.६४६९, समुद्री सतहबाट करिब ५१५० मि. उचाई) लेन्दे खोलाको माथिल्लो जलाधार क्षेत्रमा पर्दछ। चित्र १ (क) अध्ययन गर्दा हिमनदीको करिब बीच भूभागमा विकास भएको Supra Glacier Lakes (हिमताल) करिब ०.७५ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको देखिन्छ। दोस्रो चित्रमा भने उक्त हिमतालको क्षेत्रफल करिब ०.६० वर्ग किलोमिटर मात्र देखिएको छ। बाढीको घटना हुनुपूर्व र घटना भइसकेपछिको यी दुई चित्रको तुलनात्मक अध्ययनले तालको क्षेत्रफलमा परिवर्तन भएको देखाएको छ। चित्रमा गोला घेरामा देखाइएको हिमतालको सतही स्वरूपमा उल्लेख्य परिवर्तन देख्न सकिन्छ। यसैगरी तालबाट तलको क्षेत्रमा समेत दोस्रो चित्रमा उल्लेख्य परिवर्तन देखिएको छ। उपरोक्त विवरणहरूले उक्त समयावधीमा तालबाट पानी निकास भएको र त्यसको प्रभाव तालको तलको क्षेत्रमा परेको देखिएको छ।

चित्र १(क): बाढी अघिको तस्विर (July 5, 2025)

चित्र १(ख): बाढी पछिको तस्विर (July 8, 2025)

चित्र १: बाढी अघि र पछिको Sentinel 2 बाट निकालिएको NDWI तस्विर

नेपाल सरकार
उर्जा जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
बाढी पूर्वानुमान महाशाखा

- २) तल चित्र २ (क) र चित्र २(ख) मा माथि उल्लेखित मितिकै Sentinel-2 तस्विरबाट निकालिएको Normalized Difference Vegetation Index (NDVI) तस्विरहरू देखाइएको छ। उक्त तस्विरहरूको विश्लेषण गर्दा बाढीपूर्व र बाढीपछिको अवस्थाबीच उल्लेखनीय अन्तर देखिएको छ। विशेष गरी तालको क्षेत्रफल उल्लेख्य रूपमा घटेको देखिएको छ, जसअनुसार उक्त हिमतालबाट पानी निकास भएको देखिन्छ।

चित्र २ (क): बाढी अघिको तस्विर (July 5, 2025)

चित्र २ (ख): बाढी पछिको तस्विर (July 8, 2025)

चित्र २: बाढी अघि र पछिको Sentinel 2 बाट निकालिएको NDVI तस्विर

- ३) उपरोक्त विवरणहरूको आधारमा जल तथा मौसम विज्ञान विभाग हिमताल विस्फोटबाटै यस बाढी सृजना भएको प्रारम्भिक निष्कर्षमा पुगेको छ। यस सम्बन्धमा मित्रराष्ट्र चीनबाट थप स्थलगत प्रतिवेदन प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ साथै आगामी दिनमा भू-उपग्रह मार्फत प्राप्त हुन सक्ने अन्य तस्विरहरूले समेत थप पुष्ट्याइँ दिन सक्नेछ। जल तथा मौसम विज्ञान विभागले निरन्तर अध्ययन जारी राख्ने र आधिकारिक जानकारी अपडेट गर्दै जाने व्यहोरा अवगत गर्दछौं।